

APLICATIU

GUIA DOCENT

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Art Renaixentista (segle XV a Itàlia)
Codi	100546
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Segon curs, primer semestre
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	<i>Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)</i>
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Rafael Cornudella
Departament	d'Art i de Musicologia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	
Telèfon (*)	935811633
e-mail	Rafael.Cornudella@uab.cat
Horari d'atenció	A determinar

2. Equip docent

Nom professor/a	Id.
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari de tutories	

(Afegiu tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

A les assignatures de primer es podria incloure informació sobre els coneixements mínims necessaris per a cursar l'assignatura, com a consells sobre quins temes repassar

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'objectiu fonamental de l'assignatura és el de proporcionar a l'estudiant algunes claus bàsiques per interpretar l'art italià del segle XV, la seva ambició intel·lectual, les seves connexions amb la nova cultura de l'humanisme i la seva significació històrica. Alhora, es preten fomentar la seva autonomia intel·lectual i particularment una actitud crítica davant de les fonts bibliogràfiques. La comprensió de l'originalitat i del fonament teòric de les experiències del quattrocento entenem que és necessari per a poder cursar posteriorment altres matèries relatives a la producció artística occidental dels segles XVI, XVII i XVIII.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE1. Obtenir un coneixement bàsic sobre les principals aportacions i personalitats del Renaixement italià del segle XV
Resultats d'aprenentatge	Demostrar un coneixement suficient sobre l'art italià del segle XV en una prova escrita
Competència	CE2. Demostrar una actitud crítica i autònoma davant de les fonts bibliogràfiques i conèixer les principals línies de recerca obertes en l'àmbit de l'art italià del segle XV
Resultats d'aprenentatge	Plantejar un tema d'estudi monogràfic en l'àmbit de l'art italià del segle XV
Competència	CT1. Construir un discurs crític i autònom sobre la matèria i saber comunicar-lo per escrit
Resultats d'aprenentatge	Realitzar de forma satisfactòria les proves escrites que plantegi el docent
Competència	CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)

6.-

Continguts de l'assignatura

Programa:

1. Humanisme i Renaixement . Petrarca i els orígens de l'Humanisme. L'Humanisme florentí del primer Quatrecent: classicisme i "humanisme cívic". Els *studia humanitatis* : definició, temes i significat històric de l'Humanisme. La difusió de l'Humanisme. El canvi de clima a mitjan segle i el corrent neoplatònic.

2. F. Brunelleschi i la "invenció" de la perspectiva. L'arquitectura de Brunelleschi. L. B. Alberti : el naixement de la teoria de l'art. La codificació de la perspectiva i el model retòric en el *De pictura*. La teoria de la bellesa : la *concinnitas*. El *De re aedificatoria*. Els projectes arquitectònics d'Alberti

3. Escultura del segle XV. El concurs de 1401. Ghiberti : les primeres portes del Baptisteri. L'emergència de Nanni di Banco i de Donatello. Obres per al duomo i per a Orsanmichele.

La nova estatuària : Donatello, Nanni di Banco, Ghiberti. El relleu : *rilievo stacciato* i perspectiva. Jacopo della Quarcia. L'evolució de Ghiberti, les "portes del Paradís". L'evolució de Donatello, de la maduresa a les darreres obres.

4. Pintura del segle XV. Masaccio i Masolino. Fra Filippo Lippi, Fran Angelico, Paolo Uccello, Domenico Veneziano, Andrea del Castagno. Piero della Francesca. Mantegna. Giovanni Bellini i l'escola veneciana moderna. Antonello da Messina. Florència a finals del segle : Antonio del Pollaiuolo, Verrochio, Ghirlandaio, Filippino Lippi, Botticelli. Perugino.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Classes presencials a l'aula:

Desenvolupament del temari per part del professor
Eventuals seminaris al voltant dels temes i materials proposats pel docent (en funció del nombre de matriculats)

Tutories:

Orientació metodològica i bibliografia
Activitats supervisades

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Supervisades

Autònomes

8.- Avaluació

Evidència 1. Una prova escrita o examen final en la qual caldrà acreditar tant el coneixement del temari proposat pel professor com la capacitat de construir els arguments i d'expressar adequadament els continguts. La prova constitueix el 50% de la qualificació final

Evidència 2. Presentació d'un treball escrit individual en el qual caldrà acreditar la capacitat de definir un objecte d'estudi, un coneixement suficient de la bibliografia relativa i la capacitat de plantejar interrogants i proposar respostes. Com en l'evidència anterior, també es valorarà la capacitat d'organitzar el discurs i la qualitat de l'expressió escrita. El treball constitueix el 50% de la qualificació final

Format de les evidències:

Caldrà aprovar tant la prova escrita o examen com el treball. En el cas que s'hagi suspès una de les dues evidències, o ambdues, la qualificació final serà "Suspens"

Els detalls sobre el format de les evidències es comunicaran a l'inici del curs amb suficient antelació

El tema del treball s'escollirà sempre d'acord amb el professor i no s'acceptaran treballs desenvolupats sense aquesta tutoria. Obligatòriament, el treball hauran d'incorporar el sistema de notes a peu de pàgina amb les referències de les fonts bibliogràfiques o documentals. Les evidències de plagi, en la redacció dels treballs, pot representar un suspens. Constitueix plagi l'assumpció d'idees alienes sense citar la font, sobretot si són idees nuclears del treball, i també la transcripció de frases alienes sense posar-les entre cometes i sense indicar la font en la corresponent nota a peu de pàgina. No s'acceptaran treballs enviats per correu electrònic, sinó només impresos en paper

S'acceptaran proves escrites i treballs redactats en català o castellà i també en altres llengües

assequibles al professor, en aquest cas sempre que es pacti prèviament

ACTIVITATS D'AVAUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

ACTIVITATS D'AVAUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia orientativa

BARASCH, Moshe, *Teorías del arte. De Platón a Winckelmann*, Madrid : Alianza, 1991

BAXANDALL, Michael, *Giotto and the Orators. Humanist observers of painting in Italy and the discovery of pictorial composition, 1350-1450*, Oxford University Press, 1971

FROMMEL, Christoph Luitpold, *The Architecture of the Italian Renaissance*, London, 2007

GARRIGA, Joaquim, "La interseguazione de Leon Battista Alberti (I)", *D'art*, 20 (1994), p. 11-57

GOMBRICH, Ernst H., *El legado de Apeles*, Madrid : Alianza, 1982

JOANNIDES, P., *Masaccio and Masolino. A complete Catalogue*, London : Phaidon, 1993

KLOTZ, H., *Filippo Brunelleschi. The Early Works and the Medieval Tradition*, London : Academy Editions, 1990

KRAUTHEIMER, R., *Lorenzo Ghiberti*, Princeton University Press, 1956

KRUFT, H.-W., *Historia de la teoría de la arquitectura. 1. Desde la Antigüedad hasta el siglo XVIII*, Madrid : Alianza, 1990

NAUERT (JR), Charles G., *Humanism and the Culture of Renaissance Europe*, Cambridge University Press, 1995

PANOFSKY, Erwin, *La perspectiva com a "forma simbòlica" i altres escrits de teoria de l'art*, Barcelona : Edicions 62, 1987

PANOFSKY, Erwin, *Renacimiento y renacimientos en el arte occidental*, Madrid : Alianza, 1975

ROSENAUER, A., *Donatello*, Milano : Electa, 1993

TAVERNOR, Robert, *On Alberti and the Art of Building*, Yale University Press, 1998

WHITE, John, *The Birth and Rebirth of Pictorial Space*, London : Faber & Faber, 1987

WITTKOWER, R., *Los fundamentos de la arquitectura en la edad del Humanismo*, Madrid : Alianza, 1995

10.- Programació de l'assignatura

GRUP/S: ____

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE